

Na pokraji války

Od srpna po násilnostech opustilo Barmu 90 tisíc muslimských Rohingů. Klid nepřinesla ani držitelka Nobelovy ceny míru Su Ťij.

TÉMA
str. 12

EXKLUZIVNĚ NA

E15.cz

Retrostroje

Od Rothschildů po komunisty. Jakými salonními vozy jezdili mocní?

CZK/EUR • 26,060 / -0,015 Kč **CZK/USD** • 21,895 / +0,024 Kč **PX** • 1026,16 / +0,41% **EURO STOXX 50** • 3431,52 / -0,36% **ZLATO** • 1333,10 \$ / +0,96%

KOMENTÁŘ: HLAVNĚ SE NEPTEJTE, KDO TO ZAPLATÍ / str. 13

Krátce

Sázkové kanceláře zavírají pobočky

Nejvýznamnější české sázkové kanceláře postupně zavírají tradiční kamenné pobočky. Zcela zaniknout by ale neměly, největším hráčům na trhu totiž dávají konkurenční výhodu oproti on-line konkurenci.
str. 5

ČSOB dostala pokutu dva miliony korun

Dvoumilionovou sankci si vysloužila od centrální banky ČSOB. Podle ČNB se instituce provinila tím, že minimálně od listopadu 2015 nevedla záznamy o telefonických hovorech zaměstnanců prodávajících zákazníkům investice.
str. 6

Antivirový Eset čelí žalobám kvůli patentům

Slovenská antivirová společnost Eset se stala terčem patentových žalob americké firmy Finjan. Ta dříve působila v oblasti kyberbezpečnosti, nyní údajně jen „hájí“ patenty, které buď sama vyvinula, nebo chytře nakoupila.
str. 9

Bytů přibude. Ale ne v Praze

Úřady letos v pololetí povolily výstavbu **největšího** množství bytů od začátku krize v roce 2009. Oproti stejnému období loňského roku se jedná o nárůst o téměř **čtvrtinu**. Stavební boom nastane v celém Česku s jedinou výjimkou, kterou je **hlavní město** Praha. Podle průzkumu pro deník E15 proto největší **developeři** stále více obrazejí pozornost do zahraničí. **BYZNYS** / str. 4

Počet vydaných stavebních povolení v ČR na bytové budovy
(v pololetí v tisících)

15,48

2017

14,49

2013

twitter.com/e15news

MARTIN ČABAN:

Zatímco @AndrejBabis slibuje levnější pivo, Prazdroj oznámil zdražení. To se hned pozná, kdo kandiduje do sněmovny.

9 771803 454307 17433

Zápisník
Jana Pavce

Akce na máslo

Kauza křížků vymazaných z letáku obchodního řetězce se ze světa internetových diskuzí přenesla do reálného světa, když se na prodejně v Praze 8 objevily křížky z lepící pásky. Je to podivuhodná reakce v jedné z nejateističtějších zemí světa. Lidovecký ministr zemědělství Marian Jurečka uvedl, že by zákazníci měli zvážit bojkot německého obchodního řetězce. Jeho uličky budou v neděli určitě prázdné a davy lidí si místo toho budou na ranních mších dohánět své kulturní kořeny.

Prázdný je v obchodech už teď v regálech s máslem. Zákazníci ho totiž ve snaze o záchranu svého vánočního pečení nakupují po kilech. Objevují se zprávy i o tom, že si magickou žlutou manou začínají vyrábět lidé doma. Lidl by měl udělat akci na kostku za 30 a všechno bude zase dobré.

Klid a mír narušovali také diverzanti, kteří zaplnili transparentní účet prezidenta a zároveň prezidentského kandidáta Miloše Zemana platbami v halířových hodnotách. Do zpráv pro příjemce zároveň připojili ne právě nejmilejší vzkazy pro hlavu státu. Věty „na granulky pro Ovčáčka“ nebo „pro lháře na cestu na Sibiř“ patřily k těm slušnějším. Zjevně nepochopili, že „politicky nekorektní“ humor může směřovat jenom jedním směrem.

Protagonisté dne

Adriana KRNÁČOVÁ
PRAŽSKÁ PRIMÁTORKA

Povolování výstavby nových domů trhá v Česku rekordy. Jedinou výjimkou je Praha, kde stavby brzdí zdoluhavé povolenací řízení.

str. 4

John HOLLOWES
ŠÉF ČSOB

Finanční dům si od centrální banky vysloužil milionovou pokutu za to, že nezaznamenal hovory svých zaměstnanců prodávajících investice.

str. 6

Su ŤI
BARMSKÁ MINISTRYNĚ ZAHRANIČÍ

Ani nositelka Nobelovy ceny za mír v pozici ministryně zahraničí nepřinesla klid v Barmě, kterou kvůli násilnostem opustilo 90 tisíc lidí.

str. 12

ZAČAL ŠKOLNÍ ROK

Foto: tisk

V MATEŘSKÝCH, základních a středních školách včera začal nový školní rok. Prvnňáků, pro které to byl nejvíce slavnostní den, usedlo do lavic přibližně 108 tisíc, tedy o něco méně než v letech minulých. Na snímku je zahájení školního roku v první liberecké waldorfské třídě.

Stát chce mít vlastní leteckou záchranku

■ **Návrh může kvůli vysoké státní podpoře narazit na odpor Evropské komise.**

Vláda schválila návrh ministerstva zdravotnictví na zřízení státního podniku, který by měl na starosti leteckou záchrannou službu. Ministerstvo do konce letošního roku zpracuje harmonogram přechodu ze současného stavu, kdy službu provozují i soukromníci.

Dokument předložený kabinetu obsahoval i možnost, že by letečtí záchranáři pracovali pro firmu Czech Aviation Trade Centre (CATC) spadající pod Řízení letového provozu. Návrh bude třeba projednat s Evropskou komisí, podle antimonopolního úřadu může být řešení považováno za nedovolenou veřejnou podporu.

Ze šesti základů nyní létají vrtulníky tří soukromých firem. V Plzeňském a Jihočeském kraji

službu zajišťuje armáda, v Praze a Brně policie. Čtyři základny z deseti mají nepřetržitý provoz, jde o Prahu, Plzeň, Brno a Ostravu. Starají se jen o leteckou část, zdravotníky dodává vždy konkrétní krajská zdravotnická záchranná služba. Armáda provozuje své základny za 125 milionů korun na rok, policie za 58 milionů korun a soukromí dopravci za 48 milionů korun za rok za jednu základnu.

Návrh předložený vládě počítá s tím, že by armáda zajišťovala nadále jen základnu v Plzni a policie v Praze, osm by spadalo pod státní podnik. „Letecká záchranná služba získá jistotu dlouhodobého fungování bez nutnosti opakovaného zadávání veřejných zakázek. To umož-

ní její efektivnější fungování. V neposlední řadě bude mít stát možnost investovat peníze do modernizace techniky i výcviku personálu. Stát bude také moci flexibilně provádět změny

v rozsahu služby a přímo ovlivňovat kvalitativní parametry služby,“ uvedl ministr Miloslav Ludvík (ČSSD).

Právě peníze ze státního rozpočtu ale mohou být problém. Podle stanoviska Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže k materiálu v sobě navrhované řešení

ní nese riziko nedovolené veřejné podpory jednoho podniku, byť státního, protože činnost v současné době zajišťují soukromé subjekty. Podpora je navíc tak vysoká, že by na ni nebylo možné vztáhnout žádnou z výjimek.

/čtk/

„Letecká záchranná služba získá jistotu dlouhodobého fungování bez nutnosti opakovaného zadávání veřejných zakázek,“ řekl Miloslav Ludvík.

Česko a Slovensko plánují summit o dvojí kvalitě potravin

■ Na společném jednání vlád obou zemí v Lednici se obě země dohodly i na vzájemné podpoře ve snaze získat unijní agentury.

Česko a Slovensko budou iniciovat svolání summitu, na kterém by se v říjnu v Bratislavě debatovalo o dvojí kvalitě potravin, ale i dalšího zboží na evropském trhu. Podle předsedy české vlády Bohuslava Sobotky (ČSSD) by Evropská komise mohla na konferenci mít prostor, aby představila konkrétní opatření proti dvojí kvalitě.

Slovenský premiér Robert Fico řekl, že ČR a Slovensko chtějí v tématu dvojí kvality potravin postupovat tvrdě. „Je to vážný politický

problém dvojího přístupu k občanům Evropské unie. Není to jen o potravinách, ale i o stavebních materiálech, drogerii,“ uvedl.

Obě země se vzájemně podpoří i při snaze o získání nového sídla evropských agentur, které se po odchodu Velké Británie z Evropské unie odstěhují z Londýna. Česko vyjádřilo zájem o umístění Evropského orgánu pro bankovníctví (EBA), Slovensko se chce stát sídlem Evropské agentury pro léčivé přípravky (EMA). Fico prohlásil, že se Česko a Slovensko vzájemně podpoří už v prvním kole hlasování o novém umístění obou agentur.

Kabinety jednaly také například o spolupráci v oblasti silniční a železniční infrastruktury či vzájemné

LEDNICKÉ SETKÁNÍ. Premiérům Bohuslavu Sobotkovi a Robertu Ficovi představila kastelánka zámku Ivana Holásková i krásy parku.

ochraně vzdušného prostoru, informoval český Úřad vlády. Probírali také posilování bezpečnosti v EU nebo sbližování životní úrovně jejich členů. Slovenský premiér také podpořil myšlenku vytvoření pozorovatelského

statusu v eurozóně pro země, které nepoužívají společnou evropskou měnu. Na setkání se hovořilo i o vzájemných vztazích a přípravě společné výstavy u příležitosti kulatého výročí vzniku Československa v příštím roce. /čtk/

Krátce

TOP 09 vyrazí za voliči i na tříkolkách

TOP 09 včera zahájila tzv. žhavou část své kampaně pro sněmovní volby. Chce v ní klást důraz na lidské svobody, podporu podnikání a omezování byrokracie. V kontaktní kampani chystá TOP 09 v krajích novinky, za voliči vyrazí třeba na tříkolkách i s veterány.

Platy mají učitelům vzrůst v listopadu

Letos od listopadu by si mohli polepšit učitelé a úředníci samospráv, od ledna pak lékaři, sestry a zbývající pracovníci veřejného sektoru. Platové tarify by se mohly zvednout buď všem stejně o čtyři procenta, o 12 procent kanторům a o sedm ostatním, nebo o 15 procent učitelům a o deset ostatním. Počítá s tím návrh, který vláda zveřejnila na webu. /čtk/

Ošetřovatelské volno bude placené

Lidé dostanou možnost žádat až o tříměsíční placené ošetřovatelské volno na péči o vážně nemocné příbuzné. Volno uzákoní novela o nemocenském pojištění, kterou včera podepsal prezident Miloš Zeman. Z nemocenského pojištění budou lidé dostávat ošetřovné v podobě 60 procent základu svého příjmu.

Ministerstvo práce a sociálních věcí spočítalo, že dopady ošetřovatelského volna na státní rozpočet budou asi 1,84 miliardy korun ročně. Odhadem o dalších 242 milionů korun by přišel systém veřejného zdravotního pojištění. Naopak asi 900 milionů korun by veřejné rozpočty podle důvodové zprávy ušetřily na financování pobytu v lůžkových zařízeních.

Ošetřovatelské volno bude podle předlohy podmíněno

souhlasem zaměstnavatele. Nesouhlas s jeho poskytnutím bude moci ale zaměstnanci dát pouze v případě vážných provozních důvodů. Ošetřovatelská má trvat až devadesát dnů, členové rodiny se na ní budou moci střídát. Starat se budou moci manžel nebo registrovaný partner, příbuzní v přímé linii, druzi nebo družky žijící s ošetřovaným ve společné domácnosti.

Zavedení nové dávky kritizovala Hospodářská komora, podle níž zatíží zaměstnavatele a může ochromit výrobu v některých provozech. Komora očekává také to, že někteří lidé budou ošetřovatelskou zneužívat.

Předloha bude účinná od devátého měsíce potom, co vyjde ve sbírce, tedy zhruba od poloviny příštího roku. /čtk/

Dopady ošetřovatelského volna na státní rozpočet budou asi

1,84 miliardy korun ročně.

265239/238

INZERCE

GOTT

MY LIFE

Praha

Náplavka pod Vyšehradem

JDEME NA GOŤÁKA!

VÝSTAVA NA LODI

gottmylife.cz

Objevte, co jinde nevidíte. Poprvé máte možnost na jednom místě projít 60 let neuvěřitelné kariéry Karla Gotta. Uvidíte všech 41 Slavíků, ocenění za vítězství v televizní anketě TýTý, zlaté, a dokonce i diamantové desky, kostýmy nebo exponáty z osobního zpěvákového archivu – to je jen malá ochutnávka z více než 1 000 vystavených exponátů, které výstava nabízí.

Pořadatel:

NADAČNÍ FOND RICHARDA FUXY

Ve spolupráci:

NÁRODNÍ MUZEUM

Producent:

BIG MEDIA

Záštita:

KAREL GOTT

PRÁHA PRÁHA PRÁHA

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 2

Česko

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

Mediální partneři:

nsva

DNES

IMPULS RÁDIO

BigBoard

railreklam

Partneři:

PRÁHA PRÁHA PRÁHA

TICKETPRO

ZOOT.

IMAGINOX

CONTIMADE

Ostatní partneři:

Bytovou výstavbu táhne venkov

■ Více než polovina velkých developerů zvažuje expanzi do zahraničí. Reagují na situaci, kdy se v Praze povoluje výstavba stále méně bytových domů.

Daniel Novák

V celé republice úřady v prvním pololetí povolily nejvíce bytových staveb za posledních pět let. Hodnota povolených bytů kolem padesáti miliard korun je dokonce nejvyšší od roku 2009, vyplývá z dat Českého statistického úřadu.

„Krutou pravdou je, že tento trend platí s výjimkou Prahy. Ta jde proti tomuto

pozitivnímu vývoji a je už s podivem, že to nepřináší ani náznak politických dopadů,“ komentoval čísla analytik webu CenovaMapa.org František Brož.

Sílu výstavby v mimopražských regionech ukazují rovněž čísla za druhé čtvrtletí o počtu zahájených bytů. Od dubna do začátku prázdnin se začalo stavět 8,5 tisíce jednotek. To je nejvyšší hodnota od roku 2009. Většina z nové výstavby ovšem připadá na rodinné domy mimo Prahu. Developeri ze situace

v metropoli viní pomalé povolování staveb a průtahy kolem přípravy nového územního plánu hlavního města.

Největší developeri, kteří jsou z velké části soustředěni

v Praze, se připravují

na další ochlazení

trhu. Plány

pro hubenější

časy sprádá

85 procent

firmy, ukázal

průzkum

analytické

společnosti

CEEC Research

zhotovený pro

deník E15. Jednou

z cest, jak uniknout

povolovací pasti v hlavním městě, je expanze do ciziny.

Tu zvažuje více než polovina

Hodnota bytů povolených v prvním pololetí kolem

50

miliard korun je nejvyšší od roku 2009.

Asociace: Export začne zpomalovat

Růst exportu dosáhl v červnu vrcholu a na konci letošního roku lze čekat snížení tempa. Vývoz by za celý rok měl stoupnout o zhruba čtyři procenta. Uvedl to místopředseda Asociace exportérů a současně ředitel společ-

nosti Atas elektromotory Náchod Otto Daněk.

V červnu vykázal zahraniční obchod přebytek 18,8 miliardy korun, o 1,3 miliardy korun meziročně méně. Vývoz vzrostl meziročně o 4,7 procenta na 310,4 miliardy korun.

„Jednak začíná mírně chladnout poptávka v automobilovém průmyslu, na nějž je navázaná celá řada subdodavatelů, jednak přetrvává nedostatek pracovních sil, který se odhaduje v průmyslu na 190 tisíc lidí. To je druhá rána, jež urychlí

a možná i zásadním způsobem ovlivní export v roce 2018,“ uvedl Daněk. Negativně se začne také projevovat posilování koruny, dodal.

Podle Daňky mají exportéři žně za sebou. „Že jsme v kulminačním bodě, možná

že i kousek za ním, naznačují data z automobilového průmyslu. Takže radujeme se ještě chvíli, dokud je z čeho, na přelomu roku těch důvodů asi moc nebude,“ dodal Daněk.

Podnikatelské svazy očekávají, že celkový export letos stoupne na nový rekord a překročí hranici čtyř bilionů korun. Od ledna do června se vývoz českých firem zvýšil o 5,2 procenta na 2,13 bilionu korun. Vývoz do Německa přitom vzrostl o 6,2 procenta a do Ruska stoupl o zhruba dvacet procent. /čtk/

Více E15.cz

Podnikatelské svazy očekávají, že celkový vývoz letos stoupne na nový rekord a překročí čtyři biliony korun.

ze třiceti největších developerských společností, které CEEC Research oslovila.

Zisky v zahraničí hledá například developerský holding Finep. Za deset let se jeho investice v jiných zemích zvýšily čtyřnásobně.

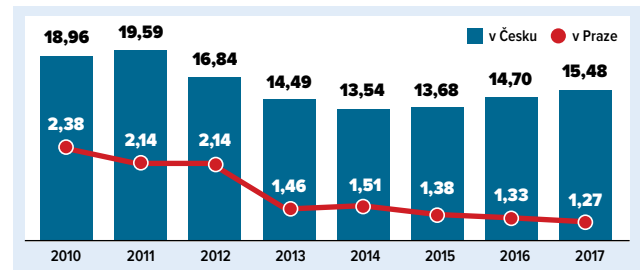
„Vstoupili jsme na trh sekundárních nemovitostí a rekonstrukcí, protože pokud se nebude stavět, bude se zcela jistě alespoň modernizovat,“ sdělil mluvčí Finepu David Jirušek.

Další stavebníci se zase vydali za hranice hlavního města. Například izraelský

developer Daramis začal stavět více než pět set bytů v Plzni. Na stejné město rovněž vsadila s projektem o více než osmi desítkách bytů společnost Trigema.

Navzdory potížím s povolováním staveb se developerům v Praze nedaří špatně. Lídr bytového trhu Central Group za minulý rok zdvojnásobil čistý zisk na 1,2 miliardy korun, a to při příjmech 5,5 miliardy. Rekordnímu výdělku v tomto případě pomohl hlavně prodej velkého projektu Residence Garden Towers na Žižkově.

Počet stavebních povolení na bytové budovy (v prvním pololetí roku v tisících)

Pramen: ČSÚ

PRAZDROJ ZDRAŽUJE

Foto: čtk

LAHVOVÉ A PLECHOVKOVÉ PIVO všech značek Plzeňského Prazdroje bude od 1. října dražší v průměru o 3,1 procenta. Zvýšení ceny se netýká čepovaných pív pro hospody a restaurace. Zdražení v největší pivovarské skupině v Česku kopírovala v minulosti většina pivovarů. Prazdroj naposledy zvyšoval ceny loni v říjnu, a to o 3,2 procenta.

Více E15.cz

Krátce

Ahold chce firmu, od níž pronajímá nemovitosti

Obchodní řetězec Ahold CR hodlá získat od ING Bank společnost Valome International. Transakci posuzuje antimonopolní úřad. Ahold podle něho v podstatě kupuje firmu, která mu dosud pronajímala nemovitosti, v nichž sídlí nákupní centra Aholdu. Úřad transakci patrně povolí ještě v září.

Více E15.cz

Obří baterii dodají Solar Globalu Nizozemci

Kapacitu jedné megawatt-hodiny elektriny má mít baterie, kterou pro uložení v Práchech na Uher-skohradištsku dodá do konce roku nizozemská firma Alfen. Elektrina nahromaděná v úložišti, jehož výstavba přijde skupinu Solar Global na dvacet milionů korun, poslouží při výkyvech distribučních soustav nebo zvýšené poptávce po energii. Podobné úložiště buduje E.ON v rozvodně v Mydlovarech na Česko-budějovicku. /čtk/

Sázkovky snižují počty kamenných poboček

■ Devadesát procent účastníků kurzového sázení se sdružuje na internetu, zbytek na pobočkách.

Jiří Liebreich

Nejvýznamnější tuzemské sázkové kanceláře postupně zavírají tradiční kamenné pobočky určené především ke kurzovému sázení. Nic přitom nenavzděčuje tomu, že by se měl pokles jejich počtu zastavit. Zcela zaniknout by ale neměly, největším hráčům na trhu dávají konkurenční výhodu a pomáhají jim budovat brand.

Tipspport, jednička na trhu, ještě v roce 2013 provozoval téměř tisíc poboček, dnes je

jich podle mluvčího Václava Sochora mírně přes osm set. Představuje to zhruba pětinový úbytek. „Dá se očekávat, že tento trend bude pokračovat i do budoucna,“ uvádí Sochor.

Obdobný vývoj nastává ve Fortuně, dvojce trhu. Ta od roku 2012 ruší kolem dvaceti poboček ročně. Před pěti lety provozovala přes tři sta prodejních míst, na konci letošního června jich bylo lehce přes dvě stovky.

„Strategií je využívat sportovních barů a míst, kde jsou

fanoušci. Tím, že se nám daří tato místa nacházet, můžeme pouštět některé klasické pobočky,“ vysvětlil mluvčí

Počet kamenných poboček bude klesat, ale zcela nezaniknou. Dávají konkurenční výhodu a budují brand.

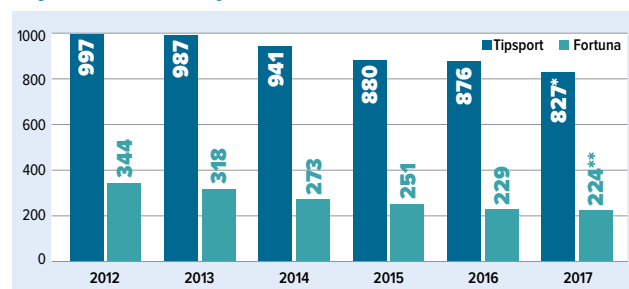
Fortuny Petr Šrain s tím, že po započtení partnerských míst má Fortuna 630 obchodních míst. Tradičních poboček je však menšina.

Poboček kanceláře Chance, která patří Tipsportu, v roce 2012

zásadně ubylo. Ze tří set jich skončila zhruba třetina, dnes jich funguje 206.

U konkurenčního Synotu a Sazkabetu je situace odliš-

Porovnání počtu kamenných poboček největších sázkových kanceláří

*v lednu, **v červnu

Pramen: sázkové kanceláře

ná. Synot nemá síť poboček, sázení nabízí prostřednictvím samoobslužných terminálů. Těch je osm stovek a jejich počet se výrazně nemění. Sazkabet nabízí kurzové sázky výhradně přes internet, terminálů pro loterie a nefinanční služby provozuje přes sedm tisíc.

„Pobočky znamenají značnou finanční zátěž. Pokud chcete ušetřit, první kroky vedou právě tam – k personálním nákladům a počtu poboček,“ říká Marek Herman z Asociace provozatelů kurzových sázek.

„Devadesát procent sázek proběhne na internetu. To je hlavní důvod, proč pobočky nerostou,“ dodává.

Podle Vladimíra Vostríkovy z Patria Corporate Finance ale úplný konec poboček nehrozí. „Značné finanční náklady tlačí společnosti do konsolidace na jedno místo s vysokou návštěvností, například v obchodním centru. Nelze ale říci, že by měl model kamenných poboček úplně skončit. Pomáhají udržovat povědomí o značce, ne všichni mají internet,“ argumentuje.

275706/58

INZERCE

Chytrá řešení pro vaši společnost

ČEZ ESCO nabízí inovativní a chytrá řešení energií pro firmy i celá města.

Naše služby vám umožní stát se energeticky nezávislejší a ekologicky odpovědnější. Provedeme detailní audit a na základě jeho výsledku navrhne optimální projekt. Postaráme se o financování, celkovou realizaci i následnou údržbu a servis.

Díky našim zkušenostem a dodávaným technologiím si můžete být jisti, že ČEZ ESCO je investice do budoucna, která přináší chytrá řešení pro vaši společnost.

www.cezesco.cz

ČEZ ESCO

ENERGY
SERVICE
COMPANY

ČEZ ESCO

- inovativnost
- spolehlivost
- úspora
- přístup

ČSOB dostala milionovou pokutu

■ Jednu z největších domácích bank potrestala ČNB za chybějící záznamy telefonických hovorů s nabídkami investic.

Jaroslav Bukovský

Na českém bankovním trhu padla letos prozatím nejvyšší pokuta. Dvout milionovou sankci si v srpnu vysloužila od centrální banky ČSOB. Podle regulátora se instituce provinila tím, že minimálně od listopadu 2015 nevedla záznamy o telefonických hovorech zaměstnanců prodávajících zákazníkům in-

vestice, čímž porušila zákon o podnikání na kapitálových trzích. Nedostatky však byly také v evidenci klientských investičních pokynů.

„ČNB vytkla ČSOB některé nedostatky, jejichž charakter nemá dopad na kvalitu služeb pro zákazníky. ČSOB po celou dobu s ČNB úzce spolupracovala,“ uvádí mluvčí ústavu Patrik Madle.

„ČSOB zároveň přistoupila ke krokům vedoucím k nápravě nedostatků identifikovaných ČNB,“ dodává. Banka

se proti verdiktu regulátora neúspěšně odvolala. „ČSOB měla rozdílný právní názor na některé skutečnosti, a navíc udělenou pokutu

považuje v celkovém kontextu za vysokou,“ sdělil Madle.

Po České spořitelně a Komerční bance je to letos už třetí pokuta v řádu statisiců až milionů korun pro velkou tuzemskou bankovní skupinu. Ze všech hráčů z finančního byznysu dozorovaných ČNB dostal letos zatím nejvyšší, třími-

ČNB letos do konce srpna vybrala na pokutách necelých

17

milionů korun.

lionovou pokutu brněnský obchodník s cennými papíry E&S Investments. Mimo jiné za to, že svým klientům nabízel služby bez toho, aby dostatečně otestoval jejich investorské znalosti.

Dvout milionový trest dceřiné bance belgické KBC je od ledna už 42. peněžní sankcí regulátora firmě působící na finančních trzích. Prozatím tak ČNB vybrala na pokutách necelých sedmáct milionů korun. Celkově ale oproti minulému roku v trestech polevila. Loni od ledna do konce srpna rozdala 72 pokut dohromady za bezmála 26 milionů korun. Podle banky jsou nejvyšší pokuty tradičně ukládány v branži kapitálového trhu a pojišťovacího zprostředkování.

Příklady pokut, které ČNB udělila tuzemským bankovním skupinám

- J&T Banka dostala v závěru loňského roku pět milionový trest za chybějící záznamy o komunikaci s klienty v období od září 2014 do února 2015.
- Pokutou devět set tisíc korun postihla národní banka v dubnu Penzijní společnost České spořitelny za to, že se dopustila chyb při řízení investic svých fondů.
- Komerční banku regulátor potrestal v březnu čtyřmi sty tisíci korun za odmítání výměny poškozených bankovek na bankovních přepážkách.

276514/21

INZERCE

E15 PREMIUM
OSOBNOSTI
INSPIRACE PRO VAŠI CESTU K ÚSPĚCHU
19 ROZHovorů
O ŽIVOTĚ, BYZNYSU
A BUDOUCNOSTI

PRÁVĚ
V PRODEJI

INSPIRACE PRO VAŠI CESTU K ÚSPĚCHU

OBJEDNÁVEJTE
I PŘES
SMS!

POŠLETE SMS NA ČÍSLO 902 11 VE TVARU:
ROZHovORY JMÉNO PŘÍJMENÍ ADRESA MĚSTO PSČ
Cena každé přijaté SMS je 89 Kč vč. DPH (zahrnuje poštovné i balné). Provozuje
CN INVEST, a. s., infolinka 296 363 199 ve všední dny 8–16 hod., mobil@cninvest.cz,
www.platmobilem.cz.

Vysoká škola spustila centrum Průmyslu 4.0

■ Středisko pražského ČVUT umožní dostávat špičkové technologie do malých a středních firem.

Tomáš Stingl

Mechanický barman, který dokáže namíchat vynikající koktejl, nebo exkurze ve virtuální továrně, do níž se návštěvník dostane prostřednictvím 3D brýlí. I takové technologie jsou k dispozici v Národním centru Průmyslu 4.0, které ve svých prostorech otevřelo pražské České vysoké učení technické.

Ve středisku je umístěn moderní Testbed neboli testovací výrobní linka. Díky ní

si mohou novou generaci výrobních technologií „osahat“ jak studenti, tak podniky.

„Chceme pomoci hlavně

malým a středním firmám, které si chtějí koupit dva tři stroje a integrovat je do svého provozu,“ uvedl Vladimír Mařík, ředitel Českého institutu informatiky, robotiky a kybernetiky na ČVUT. Podle něj si

menší firma nemůže dovolit stroje koupit na zkoušku a zjišťovat, zda se osvědčí. Právě v centru si je bude moci virtuálně vyzkoušet.

Na základě testu dostane také odborné doporučení, jaké technické řešení zvolit.

Na projektu se podílejí

například společnosti Škoda Auto, Siemens, KUKA Roboter nebo ABRA Software. Poskytly roboty, řídicí programy a další vybavení.

„Postupně se bude sít testování rozšiřovat do Brna,

Ostravy, na další univerzity,“ předpokládá Eduard Palíšek, šéf Siemensu ČR. V plánu je už rozšíření na brněnské Vysoké učení technické.

Menší podnik si nemůže koupit stroje na zkoušku a zjišťovat, zda se osvědčí. V centru si je nejprve otestuje.

FÚZE JDE DO FINÁLE

Foto: čtk

VÝROBCE PÁLENÝCH CIHEL Wienerberger cihlářský průmysl meziročně téměř zdvojnásobil zisk na 106 milionů korun. Firma k 1. lednu 2019 dokončí fúzi s výrobcem keramických tašek Tondach, v němž teď vlastní 82 procent akcií. Wienerberger chce do roku 2020 investovat 1,3 miliardy korun.

„Prý smlouvu nepotřebuji když jsme si pláclí.“

Nespoléhejte na to, že je každý poctivý jako vy.

S právní ochranou D.A.S.
vás už nikdo nenapálí.

www.das.cz | +420 267 990 711 | info@das.cz

BRÁNÍME SLUŠNÉ

Madagaskar má potíže kvůli rostoucí ceně vanilky

■ Od roku 2015 cena exotického koření nepřetržitě roste, kilogram aktuálně stojí asi 16 400 korun. Před dvanácti lety přitom vyšel na 660 korun.

Michal Nosek

Chudý ostrov Madagaskar momentálně zažívá všechny klady, ale i zápory plynoucí z vysoké ceny jedné z klíčových komodit, kterou tamní zemědělci produkují – celosvětově oblíbené vanilky. „Drahá vanilka náš ostrov doslova ovládla. Cenu ovlivňuje zejména nekontrolovatelná spekulace a pokles produkce po jarním cyklonu Enawo. Samozřejmě je s obchodem s vanilkou spojena i trestná činnost a z ní vyplývající pokles kvality koření,“ řekl pro AFP předseda sdružení vývozců vanilky na Madagaskaru Georges Geeraerts.

Madagaskar totiž zajišťuje osmdesát procent světové produkce vanilky. Trh s ní byl na ostrově uvolněn již v roce 1989 a od té doby

TRÍDĚNÍ. Dělníci jedné z madagaskarských plantáží připravují vanilku na závěrečné balení.

cena střídavě klesala a rostla, ze 400 dolarů v roce 2003 až po 30 dolarů za kilogram v roce 2005. Tehdy se dostala na desetileté minimum. Cenu si nicméně určují na Madagaskaru sami, protože obchod probíhá přímo, mimo tradiční komoditní burzy. Právě tento způsob obchodování

otevřel cestu výnosným spekulacím a pozvolnému růstu ceny vanilky. Strach z krádeží drahé komodity však vede farmáře k tomu, aby vanilku sklízeli předčasně. Proto v ní ale klesá podíl vanilinu a její kvalita je tak horší než dříve.

Vysoké ceny a pokles kvality mohou mít pro

Madagaskar nepříjemné následky. Obchodníci se totiž mohou obrátit na konkurenci z Indonésie či Ugandy. Zatím však poptávka po madagaskarském koření výrazně převyšuje nabídku a ten, kdo se točí okolo vanilky, rychle bohatne.

Na ostrově se proto nedávno objevily chytré

telefony, solární panely, drahé motorky či moderní televizory. Obchody v exkluzivní oblasti Sava jsou plné luxusního zboží, jen pětina obyvatel má ale přístup k pitné vodě a jen šest z 86 obcí je elektrifikovaných. Dopravní infrastruktura je rovněž v zoufalém stavu.

K návratu na nová maxima přispěl v posledních letech také výrazný růst poptávky a vzestup zájmu o bioprodukty. A cena, která se za uplynulých pět let zosminásobila, již vyvolala negativní reakce cukrářů a restaurátérů. Někteří z nich vanilku přestali používat úplně.

„Za takovou cenu, jaká je nyní, už ji nekupuji,“ uvedla šéfkuchařka ve městě Forcalquier na jihovýchodě Francie Valérie Guilianiová. Vanilku přestala používat do dezertů, protože se tato základní ingredience pro ni stala nedostupnou. „Loni v prosinci jsem nakoupila padesát lusků za 35 eur. Letos v dubnu už ale stálo stejné množství 86 eur,“ citovala Guilianiovou agentura AFP.

Více E15.cz

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 4. 9. 2017

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	17,422
Čína	1	3,355
Dánsko	1	3,504
EMU	1	26,060
Chorvatsko	1	3,514
Japonsko	100	19,959
Kanada	1	17,641
Maďarsko	100	8,515
Norsko	1	2,804
Polsko	1	6,145
Rusko	100	37,835
Švédsko	1	2,751
Švýcarsko	1	22,867
Turecko	1	6,385
USA	1	21,895
Velká Británie	1	28,372

Akcie na pražské burze

4. 9. 2017

Název	Kurz [Kč]	Změna
CETV	90,90	-0,66 %
ČEZ	418,00	0,72 %
Erste Bank	935,80	0,31 %
Fortuna	146,50	-0,07 %
Kofola	414,00	0,00 %
KB	971,80	0,82 %
Moneta	76,55	0,13 %
O2 CR	274,00	0,33 %
Pegas	1 000,00	-0,10 %
Philip Mor. ČR	15 695,00	0,79 %
TATRY	710,00	0,00 %
Unipetrol	295,90	0,30 %
VIG	653,40	-0,09 %
Celkový objem (v tisících korun)	205 450	

Krátce

UrWork otevřela kancelář v USA

Čínská společnost UrWork pomáhající čínským start-upům dostat se na zahraniční trhy otevřela svou první kancelář v USA v Los Angeles a další plánuje v Londýně. Dva roky stará firma, která je v tomto sektoru v Číně jedničkou, v USA bude konkurovat rivalovi WeWork.

Investoři více věří ekonomice eurozóny

Důvěra investorů v ekonomiku eurozóny se v září nečekaně zvýšila, jelikož obavy z dopadu emisního skandálu automobilů začínají blednout. Vyplývá to z dat společnosti Sentix, jejíž index náklady investorů stoupl na 28,2 bodu z 27,7 bodu v srpnu.

WTO zrušila edikt ohledně státní pomoci Boeingu

Odvolací orgán Světové obchodní organizace zrušil loňské rozhodnutí, podle kterého americký výrobce letadel Boeing získal nepovolenou státní podporu pro své nové dopravní letadlo 777X. /čtk/

Eset čelí stamilionovým patentovým žalobám

■ Slovenský antivirový kolos čelí patentovým sporům až o 403 milionů korun. Žaloby podala americká firma Finjan.

Vladan Gallistl

Slovenská antivirová společnost Eset se stala terčem patentových žalob americké firmy Finjan. Ta dříve působila v oblasti kyberbezpečnosti, nyní údajně jen „hájí“ patenty, které buď sama vyvinula, nebo chytře nakoupila. Dříve žalovala třeba americké firmy jako Symantec, FireEye, Palo Alto Networks nebo Sophos. Jednu žalobu podala americká firma na Eset a jeho dceřinou společnost Eset LLC. Důvodem je porušení šesti patentů registrovaných v USA. „V případě prohry tohoto právního sporu hrozí, že společnost bude muset uhradit možnou vzniklou škodu až do výše 15 milionů eur,“ uvádí výroční zpráva Esetu. V dalším sporu se Finjan domáhá po Esetu a jeho německé dceřiné společnosti před německým

soudem náhrady škody až půl milionu eur. Celkem jde ve dvou soudních sporech o částku přibližně 403 milionů korun. „Žaloby podobného typu nejsou v americké jurisdikci ničím výjimečným,“ říká mluvčí Esetu Ondřej Šafář.

Naopak Eset se u mnichovského soudu brání žalobou na americká Finjan, která se týká neplatnosti patentu, jehož údajně porušování je příčinou německé žaloby Američanů na Eset. Průběh vzájemných právních bitev Šafář nekomentoval.

Ohledně patentových sporů má nicméně Finjan Holdings bohaté zkušenosti. Zhruba devadesát procent jejich příjmů pochází z prodeje licencí na patenty. Podobně postupují takzvaní „patentoví trollové“, kteří využívají obrovské množství patentů k žalobám, jež mají přimět firmy platit licenční poplatky.

Je ovšem nutné podotknout, že Finjan v minulosti strávila

dekádu vývojem a prodejem hardwaru v oblasti kyberbezpečnosti. Nyní tvrdí, že její poznatky využívají technologické firmy, které tak ve velkém žaluje.

„Trendem v oblasti počítačové bezpečnosti je obecně stále větší množství sporů kvůli licencím a patentům,

které jsou způsobeny zejména růstem trhu,“

komentoval pro agenturu Bloomberg situaci na trhu Tom Kellermann,

výkonný šéf Strategic Cyber Ventures,

která investuje do firem zabývajících se kybernetickou ochranou. „Komu-

nita patentových trollů si uvědomila prudký, exponenciální růst trhu s kybernetickou bezpečností a nyní se zaměřila na tuto oblast.“ V letošním roce by podle analytické firmy Gartner měly výdaje na informační bezpečnost vzrůst o sedm procent na 86,4 miliardy dolarů. Napřesrok by se měly vyšplhat dokonce na 93 miliard.

Američané
po Esetu
chtějí
403
milionů korun.

Čína zakázala vydávání nových kryptoměn

■ Podle úřadů jde o nelegální získávání financí.

Čína zakázala jednotlivcům a organizacím získávat finance prostřednictvím primární nabídky mincí (ICO), která se používá při vydávání nových kryptoměn. „Tato praktika představuje nelegální získávání financí,“ uvádí se v prohlášení centrální banky, regulačního úřadu pro burzu a banky a dalších vládních úřadů. Nejznámější digitální měna bitcoin v reakci na zprávu oslabila.

ICO se staly rájem pro podnikatele v oblasti digitálních měn jak v Číně, tak po celém světě. Umožňují získat rychle vysoké částky vytvořením a prodejem digitálních „pokukázek“ bez regulačního dohledu. „Organizace a jednotlivci, kteří dokončili získání prostředků prostřednictvím ICO, by měli okamžitě učinit všechna opatření k navrácení těchto financí,“ uvádí se v prohlášení.

Nabídka digitálních měn v Číně v letošním roce prudce vzrostla. Tisková agentura Nová Čína v červenci uvedla, že v zemi se již uskutečnilo 65 primárních

nabídek, při kterých 105 tisíc jednotlivců v zemi poskytlo 2,62 miliardy jüanů (8,8 miliardy korun). Za svůj zdroj označila vládní organizaci, která sleduje internetovou finanční aktivitu.

Bitcoin, který je nejznámější a nejvíce obchodovanou kryptoménou, reagoval na zprávu oslabením. Dopoledne v Evropě klesl o 6,4 procenta na 4312 dolarů, o víkend přitom stál až 4980 dolarů. Čína je velkým trhem pro obchody s bitcoiny a rozhodnutí čínské centrální banky může zastavit důležitý zdroj poptávky po této měně. /čtk/

ZBYTEČNÁ AKCE

Foto profimedia.cz

STAŽENÍ BANKOVEK, které v loňském roce realizovala indická centrální banka v rámci boje proti šedé ekonomice, bylo patrně zbytečné. Vláda se domnívala, že až 20 procent zneplatněných bankovek majitelé raději zničí, než by je odevzdali a ocitli se tak v hledáčku daňových úřadů. Navzdory očekávání se ale do tamních bank vrátilo 99 procent zrušených bankovek. Podle ekonomů vláda přecenila množství nelegálních peněz držených v hotovosti a neuvědomila si, kolik je jich ve zlatě a v nemovitostech.

Potvrzeno. Pirelli opět bude na burze

Italský výrobce pneumatik Pirelli chce nabídnout na burze v rámci primární nabídky až 40 procent akcií. Nabídka by měla být dokončena do října. Pátý největší výrobce pneumatik na světě tak potvrdil dřívější spekulace médií.

Akcie Pirelli byly staženy z milánské akciové burzy v roce 2015 poté, co čínská ChemChina získala kontrolu nad jediným majitelem Pirelli, investiční firmou Marco Polo International. Předtím se na burze s akciemi Pirelli obchodovalo od roku 1922.

Pirelli oznámila, že žádost o vstup na milánskou burzu předložila 1. září. Jako termín vstupu na burzu se předpokládá přelom září a října. Po vstupu na burzu a schválení výsledků hospodaření za rok 2018 očekává Pirelli, že bude vyplácet na dividendách 40 procent čistého

Foto Reuters

zisku. Čínská státní firma ChemChina vlastní podíl 65 procent v Marco Polo International Italy, jediném akcionáři Pirelli.

Podíl 22,4 procenta drží Camfin, italská holdingová firma, jejímiž investory jsou šéf Pirelli Marco Tronchetti Provera a italské banky UniCredit a Intesa Sanpaolo. Zbytek akcií patří fondu napojenému na ruskou ropnou firmu Rosněft. /čtk/

Německé volby: Schulz by pro Česko znamenal tvrdší ruku

■ Debata německé kancléřky Angely Merkelové a bývalého předsedy Evropského parlamentu Martina Schulze přinesla překvapení v podobě nevýrazné diskuse a častého Schulzova přitakávání.

Nguyen Thuong Ly

Nedělní předvolební debatu mezi šéfkou křesťanských demokratů Angelou Merkelovou a předsedou sociálních demokratů Martinem Schulzem popsala německá média jako duet spíše než duel.

Šéfové stran, které jsou už čtyři roky koaličními partnery, se totiž shodnou v mnoha oblastech, a Schulz, který na Merkelovou výrazně ztrácí, nedokázal do kancléřky důkladněji tepat. Výsledek německých voleb, které se budou konat 24. září, však bude důležitý

DUET MÍSTO DUELU. Řada německých médií označila první televizní předvolební diskuzi lídrů stran za příliš mírnou a nekonfliktní.

nejen pro Německo samotné, ale i pro okolní země.

„Merkelová má díky své biografii k České republice bližší, osobnější vztah. Martin Schulz naopak pochází z nejzápadnější části Německa, na hrani-

ci s Nizozemskem, jeho vztah k Česku je tedy spíše politický, založený na politické a hospodářské agendě a na prioritě fungování EU,“ říká Vladimír Handl z katedry německých a rakouských studií FSV UK. Schulz

podle Handla například více tlačí na solidaritu členských zemí EU při přerozdělování uprchlíků.

K výraznějším změnám v česko-německých vztazích však zřejmě nedojde, ať už zvítězí favorizovaná

Merkelová, nebo Schulz.

„Charakter vztahů bude záviset daleko více na českých volbách. Půjde především o ochotu a schopnost České republiky podílet se na reformě EU a na realizaci její politiky. Klíčové je, aby se nová vláda vyjádřila k perspektivě členství v eurozóně,“ míní Handl. Bilaterální spolupráce v oblasti hospodářské či vojenské se podle něj jinak rozvíjí dobře.

Klíčovým tématem letošních německých voleb je migrace. Merkelová, jejíž CDU vede o 14 procentních bodů nad SPD Martina Schulze, si stojí za tím, že bylo správné v roce 2015 otevřít hranice migrantům. Podle Schulze však měla rozhodnutí více konzultovat s evropskými partnery. „Spolupráce s evropskými sousedy mohla být lepší,“ řekl Schulz, podle kterého Polsko, Maďarsko a další země mohly být přístupnější k přijímání migrantů, kdyby s nimi Merkelová včas začala jednat.

Více E15.cz

Slováci zvažují právo na držení zbraně

■ Slovenské poslance stejně jako ty české motivovala změna evropské směrnice o držení zbraní.

Vládní nacionalistická Slovenská národní strana (SNS) chce do slovenské ústavy zavést právo lidí držet zbraň.

Navrhované opatření strana zdůvodnila přílišnou regulací odvětví zbraní a střeliva ze strany Evropské unie. Již dříve s návrhem na uvolnění podmínek držení zbraní na Slovensku neuspěla pravicově populistická strana LSNS. Podle SNS, která je jed-

nou ze tří stran koaliční vlády premiéra Roberta Fica, slouží regulace EU k odzbrojení obyvatelstva, a tím snižuje národní bezpečnost států a současně omezuje myslivce a sportovní střelce.

„Slovenská národní strana má zájem vytvářet bezpečné prostředí. Musíme dát lidem právo podílet se na zajišťování národní bezpečnosti Slovenské republiky, a to i vlastní legálně drženou zbraní. Zároveň nesmíme omezovat ani naše myslivce či sportovní střelce,“ uvedl předseda SNS Andrej Danko.

V České republice majitelé legálně držících zbraní mož-

ná dostanou právo zasáhnout v případě potřeby k zajištění bezpečnosti země. Předpokládá to ústavní novela, kterou na konci června schválila sněmovna. Předlohu zákona ještě musí posoudit Senát. Motivem pro sepsání novely byla i změna evropské směrnice, která zpřísňuje držení zbraní.

Slovensko v minulosti podmínky držení zbraní zpřísňovalo. Naposledy předloni země změnila pravidla vlastnictví deaktivovaných zbraní, které byly upraveny například z funkčních pistolí a samopalů. /čtk/

Sledujte E15.cz

DOHODA

PĚTICE PŘEDNÍCH rozvíjejících se světových ekonomik ze skupiny BRICS se postaví proti ochranářství a potvrdí svůj závazek k otevřenému a přístupnému mnohostrannému obchodnímu systému. Čínský prezident Si Ťin-pching také slíbil poskytnout 80 milionů dolarů na financování plánů spolupráce mezi zeměmi.

Švýcaři chtějí řešit napětí mezi Korejemi

■ Světové společenství jednotně odsoudilo jaderné testy KLDR, Švýcarská prezidentka nabídla diplomatické kapacity ke zmírnění krize.

Nedělní jaderný test KLDR odsoudily další země. Skupina sedmi nejvýznamnějších světových ekonomik G7 v prohlášení uvedla, že Severní Korea musí zcela opustit svůj jaderný program a dodržovat rezoluce Rady bezpečnosti OSN. Mluvčí německé vlády potvrdil, že Německo s Francií budou v EU iniciovat diskuzi o přísnějších sankcích vůči KLDR. Británie bude podle mluvčí britské premiérky spolupracovat se svými partnery na hledání diplomatického řešení. Jako zprostředkovatel jednání se nabídlo Švýcarsko.

Podle Jižní Koreje připravuje KLDR další testy balistických raket, včetně mezikontinentální a je schopna miniaturizovat jadernou bombu. Soul také oznámil, že brzy instaluje na svém území zbývající čtyři odpalovací zařízení amerického protiraketového systému THAAD. Nasazení systému v minulosti kritizovaly Čína a Rusko, které se mimo jiné obávají, že by radary štítu mohly sledovat

RAKETOVÝ ŠTÍT. Start rakety THAAD při jednom z testů na americkém území.

i jejich vojenské aktivity. „Severní Korea musí okamžitě a plně dodržovat příslušné rezoluce Rady bezpečnosti OSN a opustit veškerý svůj jaderný a balistický program,“ uvedla v prohlášení skupina G7.

Dokument vydala Itálie, která nyní G7 předsedá, podepsali ho ale i lídři Kanady, Francie, Německa, Japonska, Británie, USA a také zástupci Evropské komise a Evropské rady. G7 rovněž vyzvala k přijetí nové a účinné rezoluce OSN, která by zahrnovala silnější opatření. Rada bezpečnosti OSN má o krizi kolem KLDR nově jednat na mimořádném zasedání.

Proti nejnovějšímu jadernému testu KLDR protestovala i Čína. Mluvčí čínského ministerstva zahraničí Keng Šuang řekl, že Peking adresoval „důraz-

né výtky zodpovědné osobě na severokorejské ambasádě v Číně“. Jaderný test znovu odsoudilo i Rusko. Náměstek ruského ministra zahraničí Sergej Rjabkov znovu vyzval k politickému řešení. „Ti, kdo jsou silnější a chytřejší, by měli být nyní zdrženliví,“ řekl Rjabkov.

Jako prostředník jednání o krizi kolem KLDR se nabídlo Švýcarsko. „Už je opravdu čas si sednout ke stolu a jednat,“ řekla švýcarská prezidentka Doris Leuthardová. Dodala, že sankce zatím Pchjongjang nepřesvědčily ke změnám, i když obyvatelstvo KLDR jimi utrpělo. Mnohé bude podle ní záležet na USA a Číně, Švýcarsko a Švédsko by ale mohly například nabídnout místo pro setkání ministrů zahraničí. /čtk/

Sledujte E15.cz

Krátce

Poláci by rádi obnovili jednání o reparacích

Varšava by měla zahájit seriózní jednání s Německem o odškodnění za válečné ztráty, uvedl v rozhlasovém rozhovoru šéf polské diplomacie Witold Waszczykowski. Polsko by podle něj mohlo požadovat i více než bilion dolarů. Připustil však, že případné vznesení požadavku na válečné reparace přesahuje kompetence ministerstva zahraničí.

V Uruguayi zatkli kokainového krále

Uruguayské úřady zatkly jednoho z nejhledanějších italských mafiánů. Rocco Morabito, známý jako „kokainový král Milána“, byl na útěku 23 let. S odkazem na prohlášení italského ministerstva vnitra o tom dnes informovala agentura Reuters.

Erdogan obvinil Merkelovou z populismu

Turecký prezident Recep Tayyip Erdogan obvinil německou kancléřku Angelu Merkelovou z populismu, zároveň ale uvedl, že doufá ve zlepšení napjatých vztahů mezi Německem a Tureckem. Erdogan reagoval na nedělní výrok Merkelové o tom, že se pokusí zrušit vyjednávání o tureckém členství v EU.

Syřané dál vytlačují IS

Syrská armáda a její spojenci se dostali na okraj východosyrského města Dajr az-Zaur, které z velké části ovládá organizace Islámský stát. Je to jedno z posledních míst, která v Sýrii tato radikální skupina kontroluje. V jejích rukou je i část stejnojmenné provincie. Syrská televize oznámila, že armáda je tři kilometry od vládní enklávy.

Netanjahuova právníka zatkli kvůli korupci

Šest osob včetně spolupracovníků premiéra Benjamina Netanjahua zatkla v neděli izraelská policie. Důvodem je vyšetřování možné korupce kolem nákupu německých ponorek. Zadržen byl i Netanjahuův příbuzný a osobní právník David Šimron. Ten je podezřelý z přijetí úplatků, podvodu a pletichaření.

Barnier: Odchodu VB z EU se nebojí jen Irsko

Obavy Irska související s odchodem Británie z EU sdílí ostatních 27 členských zemí bloku i unijní instituce, řekl unijní vyjednávající pro brexit Michel Barnier na okraj schůzky s irským ministrem zahraničí Simonem Coveneyem. /čtk/

264743/286

INZERCE

ČESKO ZAŽILO AUTOMOBILOVOU AKCI ROKU

Náplavku zalila smršť novinek

SVĚT MOTORU

Koncerty

Bitva malých

Přechody z „absoluta“

Parkování v lese

Pázení žen vas šmárajel

ŠKODA VISION E

PRÁVĚ V PRODEJI

Jeli jsme studií VISION E

ŠKODOVÁCKÁ BUDOUCNOST NA ELEKTŘINU

Barma opět na pokraji války

■ Ani jmenování bývalé disidentky a držitelky Nobelovy ceny za mír Su Ťij do funkce ministryně zahraničí a prezidentské mluvčí klid Barmě nepřineslo. Od srpna po násilnostech opustilo zemi na 90 tisíc příslušníků menšiny Rohingů – téměř desetina ze všech žijících v Barmě. Stovky z nich zabili vládní vojáci.

Šest dní před koncem srpna skupina členů státu neuznávané menšiny Rohingů na západě Barmy zaútočila kvůli nespokojenosti se svou situací na několik desítek policejních stanic a vojenských stanovišť.

Následné střety mezi nimi a státní mocí znamenaly smrt několika stovek Rohingů, emigraci téměř 90 tisíc dalších příslušníků tohoto národa do sousedního Bangladéše a výrazné pošramocení reputace bývalé disidentky vězněné dřívějším barmským vojenským režimem, nositelky Nobelovy ceny za mír a ministryně zahraničí Aun Schan Su Ťij.

BARMA VINÍ ROHINGY

Barmské úřady viní Rohingy ze zhářejství a zabíjení civilistů. Řada organizací na ochranu lidských práv naopak uvádí, že vypalování domů a vraždy civilistů jsou dílem barmských úřadů,

kteří se snaží Rohingy ze země vyhnat.

Události spojené s násilím páchaným na muslimské menšinu v převážně buddhistické Barmě podle řady zahraničních pozorovatelů vrhají špatné světlo právě na barmskou vůdkyni Su Ťij, která se podle nich asi 1,1 milionu Rohingů žijících v Barmě dostatečně nezastala.

Od loňského října přitom uprchlo z Barmy do Bangladéše již téměř 150 tisíc Rohingů, tři pětiny z nich při nejnovější vlně násilí. Barmská vláda ale naopak tvrdí, že z Arakanského státu na západě Barmy na pobřeží Indického oceánu, kde Rohingové žijí, bylo takzvaně „evakuováno“ téměř dvanáct tisíc osob patřících k této menšině.

„Snažíme se tady postavit domy, ale není tu dost místa,“ říká pětadvacetiletý Muhammad Husajn, který

Foto Reuters Zx

EXODUS. Od konce srpna z Barmy emigrovalo na devadesát tisíc muslimských příslušníků etnika Rohingů, stovky dalších při razích zabila barmská armáda.

přišel do Bangladéše před několika dny a stále hledá místo k bydlení.

„Nepůsobí tady žádné nevládní organizace. Nemáme jídlo. Některé ženy porodily na kraji silnice. Nemocné děti nemají přístup k lékařské péči,“ dodal.

VARUJE I OSN

Situaci se zabývá i OSN, která odsoudila útoky rohingských povstalců. Zároveň ale vyzvala barmské úřady, aby chránily životy civilistů bez ohledu na to, k jakému etniku a náboženství se hlásí. Apelovala také na Bangladéš, aby před běženci neuzavíral hranice, jak tomu v minulých dnech často bylo.

Zastání našli Rohingové dokonce i u tureckého prezidenta Recepta Tayyipa Erdogana, který sám válčí s menšinou Kurdů na východě Turecka.

Vývoj na západě Barmy označil za genocidu vedenou vůči tamnímu muslimské-

mu obyvatelstvu. „Děje se tam genocida. Mlčí se o tom. Všichni, kdo odvracejí zrak od této genocidy páchané pod rouškou demokracie, se na masakru podílejí,“ řekl Erdogan na slavnosti v turecké metropoli.

Už v pondělí uvedl tento zastánce politického islámu, že svět je „slepý a hluchý“ k utrpení Rohingů, a žádal od mezinárodního společenství větší angažovanost.

Od konce srpna opustilo Barmu na

90

tisíc Rohingů, kteří emigrovali zejména do sousedního Bangladéše.

DLOUHODOBÁ DISKRIMINACE

Rohingové jsou muslimská menšina bez vlastního státu, která žije v barmském Arakanském státě v severozápadní části země (viz mapa).

Muslimští Rohingové čelí v převážně buddhistické Barmě dlouhodobé diskriminaci. Barmské úřady je považují za přistěhovalce z Bangladéše, kteří do země přišli většinou v dobách britské koloniální nadvlády a v Barmě jsou nelegální. Příslušníkům této menšiny proto úřady odmítají udělit

občanství, omezují jejich svobody a neuznávají je ani jako etnickou skupinu žijící v zemi.

Ani v sousedním Bangladéši ale nejsou Rohingové přijímáni a jsou tam označováni za muslimské občany Barmy.

Nejnovější vlna násilí přitom není první v nedávné historii. Oboustranné násilnosti si v Arakanském státě vyžádaly v minulosti tisíce obětí. Například již před pěti lety po násilnostech byly ze svých domovů vyhnány desetitisíce Rohingů. /duk, čtk/

PROTESTY. Postup Barmy vůči Rohingům vyvolal řadu protestů.

Pohraničí mezi Barmou a Bangladéšem

Tvář dne

„Už je opravdu čas si sednout ke stolu a jednat. Jsme připraveni stát se dobrými prostředníky,

řekla o vyjednáváních
s KLDK švýcarská prezidentka
Doris Leuthardová

str. 11

Foto: ČTK

Komentář

Jana Havligerová

Hlavně se neptejte, kdo to zaplatí

Předvolební doba má svůj půvab. Alespoň chvíli si můžeme myslet, že ráj je hnedle za rohem. Oč déle tomu věříme, o to tvrdší je náraz při střetu s realitou. Při čtení volebních programů a při řečech politických lídrů proto není radno upadat do stavu blaženosti. Cíle, které o víkendu představilo hnutí ANO, předpokládány vítěz říjnových parlamentních voleb, jsou čerstvým příkladem.

Tak třeba: „V peněženkách lidí zůstane všemi našimi daňovými návrhy oproti stávajícímu stavu navíc reálně 31 miliard,“ pochlubil se předseda hnutí. Zní to ohromně. Ale jen do chvíle, než nám dojde, že o přesné stejnou sumu logicky přijde státní pokladna. V představených tezích přitom nenajdeme, čím ztrátu kompenzovat, když státní rozpočet má být vyrovaný, jak ANO slibuje. V miliardách, které se za volebními slibů hnutí točí, je přitom

zmíněná částka vlastně jen taková prkotina.

Pohled na daně a výdělky je vůbec zajímavý. Padnout by měla superhrubá mzda. Danit by se mělo dvěma sazbami ve výši 19 a 23,35 procenta z hrubé mzdy. Nyní zaměstnanci odvádějí patnáctiprocentní daň z příjmu vyměřenou z hrubé mzdy navýšené o zdravotní a sociální odvody zaměstnavatele, bohatší pak navrch solidární přírůžku. Což

Učitelé letos od ministra financí za ANO opakovaně slyší, že na navýšení jejich platů nejsou peníze. Co asi uslyší za rok?

odpovídá sazbám 20,1 a 23,35 procenta. Případná změna by tedy nebyla kdovíco.

Když už jsme u příjmů, tak se na ně rovnou podívejme. Zvyšovat by se podle ANO měly hlavně lidem pracujícím ve zdravotnictví a učitelům. Naopak zmrazit by se měly platy poslanců, ti by přišli i o paušální náhrady. Oboje uchu voliče jistě lahodí. Jenže o tom, jak a kdy se zlepší mzdy ve zdravotnictví, se v programu pro jistotu nedozvíme vůbec nic. Učitelé

by se k výdělkům o padesát procent vyšším než dnes měli dopracovat v roce 2021. Kantorům, kteří momentálně bojují o to, aby se jejich mzdy napřesrok zvedly o 15 procent, to určitě zní jako rajská hudba. Letos od ministra financí (z řad ANO) opakovaně slyší, že rozpočet na takové navýšení jejich platů prostě nemá. Copak asi uslyší v letech příštích? Jisté je, že tohle rozpočtové zaklínadlo je věčné. Myslet by na to měli všichni, kterým teď ANO slibuje. Nejen zaměstnanci státu a důchodci, ale také armáda nebo tajné služby. V případě rezortních slibů už nejde o desítky, ale rovnou o stovky miliard korun nových státních výdajů.

Tak už to ale chodí. Před volbami se rozdává fakticky i imaginárně. Zvláště v tom vynikají populistická uskupení lovící voliče zprava i zleva. Hnutí ANO se takový způsob lovu zčásti povedl už v minulých parlamentních volbách. Doplatili na to především občanští demokraté, kterým anoisté odloudili mnoho živnostníků a dílem i podnikatelskou elitu. Na drtivější volební zisk než před čtyřmi lety to je ale málo, a tak se ANO pro jistotu natahuje i více doleva. Zkrátka urví, co můžeš. Ted', nebo nikdy. Co bude za čtyři roky, vědí leda Bůh a svatý Václav.

Kresba Břetislav Kovářik

Jak lze ušetřit za topení

■ Vytápění patří mezi významné položky rodinných rozpočtů. Není tak od věci zopakovat si některé zásady, díky kterým lze ušetřit nemalé částky.

Jana Poncarová,
Kamila Ondráčková

Primární péči zaslouží radiátory. Ty, ať už se vytápí jakýmkoli zdrojem, je vhodné udržovat čisté, bez prachu a jiných nečistot. Důležité je nezakrývat je různými ochrannými kryty nebo nábytkem. „Jakékoliv zakrytí radiátorů značně snižuje přestup tepla a výkon radiátoru, tedy i dlouhé závěsy a podobně. Léto je vhodným obdobím pro vyřešení těchto nedostatků,“ radí Jan Truxa ze společnosti EkoWatt.

VHODNÉ VĚTRÁNÍ

Za radiátory lze navíc umístit panely, které teplo odrážejí zpět do místnosti. Tam, kde jsou vysoké stropy, je vhodné nad radiátor umístit polici, jež nasměruje teplo do místnosti. Ideální vlhkost vzduchu pro pocit tepla je přibližně padesát procent. Je-li menší, pomohou rostliny nebo zvlhčovače. Větrat se doporučuje dvakrát denně asi deset minut, nejlépe průvanem, a při větrání neto-

OPTIMÁLNÍ TEPLOTY. Každý stupeň Celsia navíc znamená šestiprocentní navýšení spotřeby energie. Doporučené úsporné teploty jsou 20 °C v obývací a v kuchyni, 23 °C v koupelně, 15 až 16 °C v ložnici.

pit. V noci a v nepřítomnosti je vhodné zatahovat závěsy a venkovní rolety či žaluzie. Okny pak uteče méně tepla.

ZBYTEČNÉ PŘETÁPĚNÍ

Každý stupeň Celsia navíc znamená šestiprocentní navýšení spotřeby energie. Doporučené úsporné teploty jsou 20 °C v obývací a v kuchyni, 23 °C v koupelně, 15 až 16 °C v ložnici. Důležité je temperovat. Pokud teplota v místnosti klesne pod 12 °C, bude vytápění trvat dlouho.

Na místě je utěsnění oken a dveří. I když jsou staré, izolaci je možné snížit únik tepla až o polovinu.

SPRÁVNÉ NASTAVENÍ

Náklady na vytápění sniží i náležité zacházení s kotlem.

Například plynový kotel je vhodné nechat alespoň jednou za dva roky vyčistit a seřídit.

„Zásadní je správné nastavení regulace. Pokud se například nastaví teplota na výstup z kotla na 60 °C a více, kon-

denzační efekt se moc neprojeví a úspora nákladů se nedostaví,“ varuje energetický poradce Karel Srdečný ze společnosti EkoWatt. Současně je třeba dávat pozor na to, aby kotel nespínal příliš často,

například několikrát za hodinu. Tím se jednak zkracuje životnost a jednak zvyšuje spotřeba plynu.

DOTACE NA NOVÝ KOTEL

Na začátku září se také ve většině krajů znovu rozběhnou kotlíkové dotace. Ty podporují výměnu starých kotlů na tuhá paliva za ekologičtější variantu, jako jsou kotle na pelety či plynové kondenzační kotle. „Podmínkou je, aby kondenzační kotel nahradil starý kotel na uhlí, nikoli například elektrokotel. Dotace může být až 95 tisíc korun, ale maximálně 75 procent celkových výdajů,“ vysvětluje Srdečný.

Úspory podle něj záleží na tom, čím domácnost před výměnou kotle topila. „Když byla roční spotřeba na vytápění domu kolem 25 megawatt hodin, náklady na uhlí vycházely kolem 18 tisíc korun. Zemní plyn je dražší než uhlí, takže náklady na vytápění stoupnou zhruba o 30 procent. Pokud ale kondenzační kotel nahradí starší plynový kotel, může domácnost očekávat úsporu ve výši 10 až 15 procent,“ uzavírá Srdečný.

Při výměně staršího plynového kotle za kondenzační kotel na vytápění náklady na vytápění až o 15 procent

Autorky jsou spolupracovnicemi redakce

Čas na kontrolu kotle a radiátorů

Zvlášť majitelé rodinných domů a bytů by se měli pustit do přípravy otopné soustavy na novou sezonu. Ta většinou začíná už v polovině září. Již před přitápěním je na místě jistota, že kotel i radiátory jsou v pořádku. Kontrola otopné soustavy má přitom svá pravidla a ustálené postupy.

ZÁKLADNÍ PROHLÍDKA

„Určitě se vyplatí zaměřit se na odbornou kontrolu kotlů a prohlídku radiátorů, zda nerezaví a nekape z nich voda,“ uvádí Václav Budín

ze společnosti E.ON Energie. Kontrolu si zaslouží i tlak a těsnost otopné soustavy. Manometr měřící tlak v otopné soustavě by měl ukazovat obvyklou hodnotu. V případě zjištění jakékoli netěsnosti nebo poklesu tlaku je nutné zjednat odbornou opravu.

POZOR NA TLAK A VODNÍ KÁMEN

Když jsou radiátory zavzdušněné, je na místě je odvzdušnit ještě předtím, než se poprvé rozeběhnou. „Pokud se otopná soustava zavzduš-

ňuje často, je nutné zjistit proč. Spolu s tím doporučuji i kontrolu tlaku v expanzní nádobě. Jeho nedostatečné hodnoty vedou k častému poklesu tlaku v celém topném systému. To se obvykle řeší dopuštěním topné vody, čímž se v systému opět zvyšuje obsah plynů,“ vysvětluje Jan Truxa ze společnosti EkoWatt.

Důležitá je také kontrola funkčnosti pojistných ventilů, filtrů, oběhových čerpadel, třicestných ventilů a dalších armatur. „Péči vyžadují také termoregulační

ventily či kohouty na jednotlivých topných tělesech. Obecně je v létě vhodné občas kohouty uzavřít a potom je zase otevřít nebo je rozhybat. Tím zamezíme usazování vodního kamene,“ dodává Truxa.

VČASNÉ OBJEDNÁNÍ KOMINIKÁ

Na sklonku léta je také vhodná doba pro naplánování různých revizí a kontrol vlastního zdroje tepla nebo spalínové cesty. Důležitá je zejména revize a seřízení plynového kotle. Zvyšší se

tím nejen bezpečnost při provozu, ale zlepší se i spalování, čímž se sníží spotřeba paliva.

„Lidé by neměli zapomínat ani na povinnou kontrolu spalínové cesty, která má velký vliv na správné a bezpečné fungování kotlů. Pokud na otopnou soustavu během léta zapomenou a nechají vše až na poslední chvíli, může se snadno stát, že už neseženou dostatečně kvalitní techniku a kominíky, kteří jsou před začátkem topné sezony vytížení,“ říká Václav Budín. /poj/

Mezi paragrafy

K čemu je právní ochrana podnikatelů

■ V České republice není pojištění právní ochrany tak běžné jako v zahraničí, jeho užitečnost a význam pro ty, kteří si jej sjednají, jsou však nepřehlédnutelné.

Barbora Pospíšilová

Chce-li být obchodní společnost úspěšná, nemůže si dovolit stagnaci ve formě toho, že bude spolupracovat vždy jen s těmi klienty a obchodními partnery, které má dobře prověřené například dlouhodobou spoluprací, a vybírat si jen zaměstnance na doporučení. Pojištění právní ochrany jí pak dává záruku, že pokud nastane problém, má se na koho obrátit, aniž by riskovala velké nečekané finanční výdaje nejen za potřebnou právní pomoc.

NESPOLEHLIVÝ PARTNER

Cílem pojištění právní ochrany je v ujednaném rozsahu hradit náklady pojištěného spojené s uplatněním jeho práva a poskytovat služby s tím spojené. V případě právního sporu se tak pojištěný nemusí obávat, že není finančně či odborně

připraven vést právní spor nebo že nemůže riskovat jeho prohru, neboť potřebné náklady za něj hradí až do výše sjednané pojistné částky v pojistné smlouvě pojišťovna. Ta také standardně prostřednictvím právního poradenství poskytuje pojištěnému pomoc v situacích, kdy si jako laik není zcela jistý, jak správně postupovat, aby si svá práva dopředu nepoškodil či jinak nezkrátil.

V praxi může být toto pojištění obchodním společnostem nápomocno například v závazkových vztazích. V případě sjednaného pojištění právní ochrany má společnost jistotu, že klientem či obchodním partnerem neuhrazenou fakturu za zboží, za provedené práce a podobně bude moci dále řešit, ať již je důvodem pouze chybějící platební morálka druhé strany či nařčení z toho, že zboží nebylo dodáno správně nebo že práce byly provedeny ve špatné kvalitě.

KDYŽ ZTROSKOTÁ DOHODA

Po uplynutí splatnosti faktury firma kontaktuje pojišťovnu právní ochrany. Právník pojišťovny, popřípadě jiný její pracovník s ní vše probere a dohodne se s ní, co potřebuje poslat k tomu, aby začal případ řešit a s druhou

stranou vstoupil do jednání. Pokud smírná cesta není možná, věc pojišťovna předá advokátovi, kterého si společnost sama vybere nebo kterého si nechá pojišťovnou doporučit, a o nic dalšího už se prakticky nemusí starat.

Náklady na advokáta, na soudní poplatky, náklady na exekuční řízení, úhradu nákladů protistraně v případě prohry a tak dále hradí totiž pojišťovna právě v rámci sjednaného pojištění až do výše sjednané v pojistné smlouvě, kupříkladu jeden milion korun na jeden případ. K tomu je vhodné podotknout, že možnost volby advokáta ze strany klienta je zakotvena přímo v zákoně a pojišťovna ji musí respektovat. Zákon však pojišťovně nezakazuje, aby například v případě velké vzdálenosti advokáta od místa, kde spor probíhá, nehradila z pojištění právní ochrany jeho cestovné a podobně. Tyto odchylky a všechny ostatní důležité informace vztahující se k uzavíranému pojištění jsou přitom standardně obsaženy v pojistné smlouvě a v pojistných podmínkách k ní se vztahujících.

NEJEN ZÁVAZKOVÉ VZTAHY

Stává se také, že společnost nechce do otevřeného sporu

se svým obchodním partnerem z důvodu jinak dobré dlouholeté spolupráce jít. I v takovýchto případech nabízejí některé pojišťovny právní ochrany řešení, a to v podobě možnosti mediace. Náklady na toto řešení sporu jsou přitom z pojištění právní ochrany též hrazeny.

Oblast závazkových vztahů však není jedinou oblastí, kde může být pojištění právní ochrany užitečné. Pojištění standardně také kryje pracovněprávní spory, pojistné

spory – ať již při poškození majetku společnosti či např. při sporech o vyplacení pojistného plnění z havarijního pojištění či z pojištění odpovědnosti z provozu vozidel (takzvaného povinného ručení). Výjimkou také nejsou případy různých správních řízení vedených proti pojištěnému nejčastěji ve sféře silniční dopravy či např. daňové kontroly.

Autorka je ředitelkou úseku likvidace škod společnosti D.A.S. pojišťovna právní ochrany

Pojištění právní ochrany standardně kryje náklady na:

- Hájení a prosazování právních zájmů pojištěného
- Poskytování telefonického právního poradenství
- Úhradu nákladů na právní zastoupení pojištěného při mimosoudním a soudním prosazování práva pojištěného (advokát, notář, exekutor)
- Úhradu nákladů na právní zastoupení pojištěného ve správním, disciplinárním, kárném či v jiném řízení
- Úhradu nákladů na právní zastoupení pojištěného v rozhodčím řízení
- Úhradu nákladů na odměnu daňového poradce
- Úhradu soudních a správních poplatků včetně jiných plateb nařízených soudem
- Úhradu nákladů, které byly pravomocně přiznány soudem protistraně
- Úhradu nákladů za soudní výkon rozhodnutí nebo exekuci
- Úhradu znaleckých posudků
- Úhradu jiných účelně vynaložených nákladů – například za tlumočení, překlady, náklady na cestu k soudu

Foto dne

Foto: Reuters

POSLEDNÍ KONTROLA. Nedaleko skotského Edinburghu byl včera za účasti britské královny slavnostně uveden do provozu nový most Queensferry Crossing. Jde o třetí most postavený v ústí zálivu Firth of Forth. Jeho stavba začala v roce 2011. Na snímku provádí policejní psovod závěrečnou bezpečnostní kontrolu před zahájením ceremoniálu.

Výročí týdne

Voyager 1 – vzdalující se posel lidstva

■ Co je 20 miliard kilometrů ve vesmíru? A co znamená rychlost 17 km za sekundu? Obojí se vymyká obvyklým pozemským měřítkům a odkazuje ke vzdáleným a neprobádaným galaxiím.

Odpovědi na tyto otázky, stejně tak jako informace o planetách Jupiter a Saturn, měly získat vesmírné sondy Voyager 1 a 2. Byly vyneseny do výše 160 km, odkud zapo-

čaly svou cestu, za příznivé konstelace planet Jupiteru, Saturnu a Uranu, čímž jako první družice mohly prozkoumat a přinést jejich snímky a zároveň využít gravitačního praku k další cestě. Voyager 1 byl vypuštěn o dva týdny později než dvojka, díky kratší, a tedy rychlejší trase ji však zanedlouho předletěl. Vesmírná agentura NASA ho vyslala do vesmíru 5. září 1977.

Voyager 1
zahájil svou cestu
do vesmíru před
40
lety.

V současnosti „Cestovatel“ opustil sluneční soustavu a vstoupil do mezihvězdného prostoru. Tím se stal od zeměkoule nejvzdálenějším lidským výtvo-rem. Informace na Zemi vysílá pomocí 70 metrů dlouhé antény, do středu disku v Kalifornii nyní putují přes 14 hodin. Aby to bylo možné, musí sonda disponovat zdrojem energie. Protože trajektorie letu byla od počátku pláno-

vána do oblastí vzdálených od Slunce, na rozdíl od standardních družic nebylo možné využít solární panely.

Zdroj energie tak zajišťují radioizotopové termoelektrické generátory poháněné plutoniem-238. Vznikající teplo přeměňují na energii bimetalové termočlánky. Předpokládána životnost sondy, respektive zdrojů energie, byla 40 let, což je právě dnes. V současnosti však vědci očekávají přísun informací ještě po dalších pět až 10 let, než se sonda definitivně odmlčí.

Nebude to však její zánik. Předpokládá se, že jednou

pravděpodobně opustí i Mléčnou dráhu, tedy galaxii, ve které je i naše sluneční soustava. Pro každý případ s sebou nese vzkaz všem případným mimozemským civilizacím.

Má podobu pozlacené gramofonové desky. Ta zachycuje zvuky a obrazy Země a příklady různorodosti života na naší planetě. Součástí jsou i pozdravy obyvatel planety Země v 55 jazycích včetně češtiny. Na pouzdru je schéma s návodem k použití, je tak určena všem inteligentním bytostem, ať se nalézají kdekoli. /mec/